

BM-II.059.1.274.2024

Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 3262, złożoną przez Panią Posłankę Kingę Gajewską w sprawie polskich obywateli doznających urazu lub nagłego zachorowania podczas pobytu za granicą, ze szczególnym uwzględnieniem osób w kryzysie bezdomności, proszę przyjąć poniższe wyjaśnienia w zakresie dotyczącym ministra ds. zabezpieczenia społecznego.

Zgodnie z art. 5 ustawy z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2023 r. poz. 901 z późn. zm.), regulującej kwestie udzielania wsparcia osobom bezdomnym, prawo do świadczeń z pomocy społecznej przysługuje zarówno osobom posiadającym obywatelstwo polskie, jak i cudzoziemcom, mieszkającym i przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (RP), oraz obywatelom Unii Europejskiej, posiadającym prawo pobytu lub prawo stałego pobytu na terytorium RP. Rozwiązania przewidziane w ww. ustawie nie obejmują zatem osób przebywających poza granicami kraju. W przypadku powrotu osoby w kryzysie bezdomności, która jest obywatelem Polski na terytorium RP osoba ta będzie mogła skorzystać – adekwatnie do potrzeb – ze świadczeń pieniężnych oraz niepieniężnych z pomocy społecznej, na zasadach określonych w ustawie o pomocy społecznej.

Przywołany w interpelacji art. 54 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 146) w ustępie 3 punkt 1) również odnosi się do wsparcia obywateli polskich przebywających na terytorium RP.

Wobec powyższego obywatelom polskim na emigracji, będącym w kryzysie bezdomności, bezpośrednia pomoc świadczona jest za pośrednictwem urzędów konsularnych RP, zgodnie z regulacjami ustawy z 25 czerwca 2015 r. – Prawo konsularne (Dz.U. z 2023 r. poz. 1329, z późn. zm.) oraz z poszanowaniem prawa kraju urzędowania tych placówek. W przypadkach szczególnych, gdy osoba w kryzysie bezdomności nie może liczyć na wsparcie rodziny, konsul, po dokonaniu odpowiednich ustaleń, ma możliwość udzielenia jej pomocy w powrocie do kraju.

W kontekście przepisów unijnych warto odnieść się w tym zakresie do Dyrektywy 2004/38/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 29 kwietnia 2004 r. w sprawie prawa obywateli Unii i członków ich rodzin do swobodnego przemieszczania się i pobytu na terytorium Państw Członkowskich.

W Rezolucji Parlamentu Europejskiego z 14 września 2011 r. w sprawie strategii UE na rzecz przeciwdziałania bezdomności (2013/C 51 E/13), (Dz. U. UE C z dnia 22 lutego 2013 r.), stwierdza się, że strategia UE na rzecz walki z bezdomnością winna w pełni szanować

postanowienia Traktatu z Lizbony, który uznaje "zasadniczą rolę i dużą swobodę krajowych, regionalnych i lokalnych organów władzy w świadczeniu, zlecaniu i organizowaniu usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym w sposób możliwie najlepiej zaspokajający potrzeby użytkowników".

Pomoc społeczna nie jest objęta rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady nr 883/2004 z 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego. Tym samym każde z Państw Członkowskich Unii Europejskiej udziela świadczeń na swoim terytorium i prowadzi własną politykę wewnętrzną, dotyczącą osób w kryzysie bezdomności.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Katarzyna Nowakowska

Podsekretarz Stanu

/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/